

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.3.1-APVA-V-011 PRIEMONĖS „VANDENS IŠTEKLIŲ VALDYMAS IR APSAUGA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2017 m. rugpjūčio 31 d. Nr. D1-711

Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, 65 punktu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.1-APVA-V-011 priemonės „Vandens išteklių valdymas ir apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašą.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijos Aplinkos projektų
valdymo agentūros 2017-08-16
raštu Nr. (29-2-5)-APVA-1767

Parengė
Sigita Alčauskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. d. įsakymu Nr. D1-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ
DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.3.1-
APVA-V-011 PRIEMONĖS „VANDENS IŠTEKLIŲ VALDYMAS IR APSAUGA“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.1-APVA-V-011 priemonės „Vandens išteklių valdymas ir apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.1-APVA-V-011 priemonės „Vandens išteklių valdymas ir apsauga“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmoniškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo

veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, Vandenių srities plėtros 2017-2023 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017-2023 metų programos patvirtinimo“, Vandenių srities plėtros 2017-2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-375/3D-312 „Dėl Vandenių srities plėtros 2017-2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų planas).

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 13 322 521 euro (trylika milijonų trys šimtai dvidešimt du tūkstančiai penki šimtai dvidešimt vieno euro) Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų.

8. Priemonės tikslas – gerinti integruotą vandens išteklių (Baltijos jūros, kitų paviršinių vandens telkinių ir požeminio vandens) valdymą, parengiant ar atnaujinant vandens išteklių apsaugos ir valdymo dokumentus, stiprinant stebėsenos, vertinimo, taršos kontrolės ir likvidavimo sistemos pajėgumus, įgyvendinant Baltijos jūros aplinkai ir biologinei įvairovei apsaugoti reikalingas priemones (įskaitant reabilitacijos centro įrengimą);

9. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

9.1. įrangos ir priemonių, reikalingų jūriniam ir vidaus vandenių būklės tyrimams atlikti, įsigijimas;

9.2. jūros ir vidaus vandenių aplinkos būklės tyrimai ir vertinimai;

9.3. taršos incidentų Baltijos jūroje likvidavimo sistemos tobulinimas;

9.4. priemonių, reikalingų Baltijos jūros biologinei įvairovei išsaugoti, įgyvendinimas;

9.5. vandens telkinių būklės valdymo ir apsaugos nuo neigiamo poveikio dokumentų rengimas;

9.6. požeminio vandens būklės monitoringo sistemos stiprinimas;

9.7. individualių nuotekų tvarkymo sistemų inventorizacija.

10. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašus numatoma sudaryti 2017 m. IV ketvirtį, 2018 m. I ir III ketvirtį, 2019 m. III ketvirtį.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra Aplinkos apsaugos agentūra, Lietuvos geologijos tarnyba, Lietuvos jūrų muziejus, Lietuvos kariuomenė, Aplinkos ministerija, galimi partneriai yra Žemės ūkio ministerija, Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

12. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) turi užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus vykdyti projektą:

12.1. projekto vadovas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 2 metų patirtį projektų valdyme;

12.2. asmuo, atsakingas už projekto veiklų priežiūrą, turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 1 metų su projekto veiklomis susijusioje srityje patirtį;

12.3. projekto finansininkas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 2 metų darbo buhalterinės apskaitos srityje patirtį.

13. Pareiškėjai turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir atitinka jiems keliamus reikalavimus, išdėstytus Aprašo 1 priedo 5 punkte.

14. Projektai gali būti įgyvendinami su partneriais.

15. Partnerio įtraukimo į projektą būtinumas turi būti pagrįstas. Prie paraiškos turi būti pridėdama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija, kurioje turi būti nustatytos šalių prievolės ir atsakomybė.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2017 m. birželio 15 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-3.1(25), skelbiamu 2014–2020 Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, – t.y. projektas turi atitikti Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano nuostatas. Vertinama, ar projektų veiklos ir projektų vykdytojai yra numatyti ir atitinka bent vieną Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano 1.1, 1.2, 1.4, 2.1.3, 2.1.4, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.4, 2.3.6, 3.5, 3.7, 3.8.1, 3.11, 7.1, 8.6, 8.8, 10.3, 15.3, 18.5, 18.7, 18.13, 18.14, 18.15 papunkčiuose išdėstytą priemonę ir atsakingą vykdytoją.

18. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklos turi būti baigtos ne vėliau nei 2023 m. rugsėjo 1 d.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

21. Projektu turi būti siekiama bent vieno iš toliau išvardintų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

21.1. produkto stebėsenos rodiklio P.N.040 „Įsigyti įrangos ir priemonių, reikalingų jūriniams ir vidaus vandenių tyrimams atlikti, komplektai“;

21.2. produkto stebėsenos rodiklio P.N.041 „Parengti jūros ir vidaus vandenių aplinkos būklės vertinimai“;

21.3. produkto stebėsenos rodiklio P.N.042 „Įsigytos priemonės taršos incidentams Baltijos jūroje likviduoti“;

21.4. produkto stebėsenos rodiklio P.N.043 „Parengti vandens telkinių būklės valdymo ir apsaugos dokumentai“;

21.5. produkto stebėsenos rodiklio P.N.044 „Įrengtas Baltijos jūros gyvūnų reabilitacijos centras“;

21.6. produkto stebėsenos rodiklio P.N.045 „Įsigytos priemonės požeminio vandens būklės monitoringui ir laboratoriniams tyrimams vykdyti“;

21.7. produkto stebėsenos rodiklio P.N.046 „Aglomeracijos, kuriose atlikta individualių nuotekų tvarkymo sistemų inventorizacija“

22. Aprašo 21 punkte nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimui taikomas Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“.

23. Projekto parengtumui taikomi reikalavimai – iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti pradėjęs vykdyti bent vieną rangos darbų (jei projekto veiklų įgyvendinimui bus perkami darbai), paslaugų (jei projekto veiklų įgyvendinimui bus perkamos tik paslaugos) ar įrangos (jei projekto įgyvendinimo metu bus perkama tik įranga) viešąjį pirkimą.

24. Daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į statinį ir (ar) žemę, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka ir galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos. Jei statinys ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas.

25. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

26. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Viešinant projekto veiklas vadovaujamosi nediskriminuojančio viešinimo principais, t. y. viešinimo veiklos neturi diegti ir skleisti lyčių ar amžiaus grupių stereotipų, turi užtikrinti, kad jis būtų prieinamas įvairioms grupėms. Projektuose kuriama infrastruktūra turi būti pritaikyta visoms visuomenės grupėms.

27. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir de minimis pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV ŠKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

28. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

29. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

30. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

31. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio lėšų.

32. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas,	Tinkama finansuoti: 3.1.statinių statybos, rekonstravimo, remonto,

	remontas ir kiti darbai	<p>modernizavimo, sklypo paruošimo, griovimo ir kiti darbai, tiesiogiai susiję su projekto veiklomis;</p> <p>3.2. projektavimo, kadastrinių ir geodezinių matavimų, statinių statybos techninės priežiūros ir statinio projekto vykdymo priežiūros, ekspertizių, archeologinių tyrimų paslaugos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis;</p> <p>3.3. statinio statybos leidimo dokumentai, sukurto turto draudimo išlaidos, pastato (statinio) inventorizacijos ir teisinės registracijos išlaidos.</p>
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>4.1. baldų (ne administracinėms reikmėms), kompiuterinės technikos, programinės įrangos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (lizingo) išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas), taip pat programinės įrangos kūrimo, informacinių sistemų kūrimo ir (ar) modernizavimo išlaidos (įskaitant informacinių sistemų projektavimo, techninės priežiūros ir kitas susijusias išlaidas);</p> <p>4.2. transporto priemonių su specialia įranga pirkimo išlaidos;</p> <p>4.3. turto draudimo išlaidos projekto įgyvendinimo laikotarpiu.</p>
5.	Projekto vykdymas	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>5.1. investicijų projekto rengimo išlaidos;</p> <p>5.2. dokumentų, reikalingų projektiniam pasiūlymui ir paraiškai, projekcinio pasiūlymo/paraiškos priedų parengimas;</p> <p>5.3. projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines), autorines ar kitas sutartis išlaidos;</p> <p>5.4. projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių išlaidos;</p> <p>5.5. galimybių studijos, tyrimų, studijų, metodikų rengimo, planavimo dokumentų, mokymų organizavimo ir vykdymo, leidybos ir panašios išlaidos;</p> <p>5.6. projekto veikloms vykdyti (įskaitant veiklose dalyvaujančių asmenų apgyvendinimą) reikalingų transporto priemonių, patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos;</p> <p>5.7. paslaugų ir prekių, reikalingų projekto vykdymui, įsigijimas;</p> <p>5.8. techninės specifikacijos parengimo ir (ar) atnaujinimo išlaidos, techninių dokumentų rengimo išlaidos.</p> <p>Netinkama finansuoti:</p>

		5.9. projektinio pasiūlymo ir paraiškos pildymo išlaidos.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio nuostatas.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotą projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti: Projekto administravimo paslaugų pirkimo išlaidos, kai visos projekto administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, negali viršyti Projektų taisyklių 10 priedo 4 punkto 6 skiltyje nurodytų fiksuotųjų normų ir turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais; kitu atveju, kai už projekto administravimą atsakingas pats projekto vykdytojas ar partneris, t. y. nėra sudaroma administravimo paslaugų sutartis, taikoma fiksuotoji norma pagal Projektų taisyklių 10 priedo 4 punktą.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

33. Galimi pareiškėjai per 60 dienų (jei nereikia rengti investicijų projekto) arba per 120 dienų (jei reikia parengti investicijų projektą) nuo kvietimo teikti projektinius pasiūlymus gavimo dienos turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Projektinį pasiūlymą su priedais galimi pareiškėjai taip pat turi pateikti elektronine forma, kurioje esančią informaciją būtų galima redaguoti ir kopijuoti. Kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai turi pateikti:

33.1. atsižvelgiant į projekto investavimo objekto tipą, jei įgyvendinant šio Aprašo 9.1, 9.3, 9.4, 9.6, 9.7 papunkčiuose nurodytas veiklas bei siekiant šio Aprašo 21.1, 21.3, 21.5, 21.6, 21.7 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, kai rengiamas projektas, kuriuo siekiama investuoti į ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti ir (arba) viešojo administravimo funkcijoms vykdyti, ir kuriam įgyvendinti suplanuotų investicijų į investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) joms tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 eurų, Projektų taisyklių 66.7 papunktyje nustatytam reikalavimui įvertinti kartu su valstybės projekto projektiniu pasiūlymu teikiamas investicijų projektas kartu su sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės skaičiuokle. Investicijų projektas ir sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės skaičiuoklė rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros patvirtinta Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika (toliau – Investicijų projektų rengimo metodika) (dokumentas skelbiamas interneto svetainėse www.finmin.lt ir www.esinvesticijos.lt). Papildomos alternatyvos gali būti išnagrinėtos pareiškėjo iniciatyva.

33.2. Jei nerengiamas investicijų projektas ir neatliekama alternatyvų analizė, aiškinamąjį raštą planuojamam įsigyti materialiam turtui, kuriame nurodoma:

33.2.1. kokioms funkcijoms vykdyti planuojamas įsigyti turtas (vadovaujantis pareiškėjo ir (ar) partnerio nuostatais ar kitais įstaigos dokumentais, kuriuose apibrėžtos funkcijos, įsipareigojimai);

33.2.2. informacija, kaip iki projekcinio pasiūlymo pateikimo buvo užtikrintas funkcijų, kurių vykdymui planuojamas įsigyti turtas, vykdymas;

33.2.3. planuojamo įsigyti turto kiekio pagrindimas, pagrįstas skaičiavimais;

33.2.4. trumpas planuojamo įsigyti turto aprašymas, kuris atspindėtų pagrindines ir svarbiausias charakteristikas, minimalius reikalavimus tinkamo funkcionavimo užtikrinimui ir/arba techninę specifikaciją;

33.3. dokumentus, pagrindžiančius projekto išlaidų vertes (gali būti numatomų pirkimų apklausos rezultatai, analogų metodai ir pan.).

34. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

35. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas/Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

36. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 40 punkte nurodytais priedais per Aprašo 42 punkte nurodytą terminą teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

37. Jeigu, vadovaujantis Aprašo 39 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

37.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamosi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

37.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridėdamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

38. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

39. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus raštu.

40. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 40.4, 40.5, 40.8 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

40.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

40.2. jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties patvirtintą kopiją, kaip nustatyta Aprašo 15 punkte, jeigu projekte dalyvauja partneris;

40.3. pareiškėjo ir (arba) partnerio įsipareigojimą, juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą, padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas

40.4. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį, jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu;

40.5. klausimą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

40.6. projekto vadovo, asmens, atsakingo už projekto veiklą priežiūrą ir projekto finansininko gyvenimo aprašymus, kuriuose būtų nurodytas darbuotojų išsilavinimas ir patirtis, kaip nurodyta Aprašo 12 punkte;

40.7. pareiškėjo ir partnerio (jei taikoma) įstaigos įstatų ar nuostatų kopijas (jeigu jos nėra prieinamos viešai);

40.8. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus (taikoma, kai planuojama vykdyti ūkinę veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, gali turėti poveikį aplinkai arba yra susijusi su „Natura 2000“ teritorijomis);

40.9. viešųjų pirkimų dokumentus ir viešųjų pirkimų komisijos posėdžių protokolus;

40.10. dokumentus, pagrindžiančius planuojamas projekto išlaidas ir jų skaičiavimus, išdėstytus paraiškos formos 7 punkte (kainų apklausos pažymos, komerciniai pasiūlymai, darbų sąmatiniai skaičiavimai, darbo užmokesčio apskaičiavimo pagrindimas, perkamų darbų, paslaugų ar prekių specifikacijos ir pan.);

40.11. priesaikos pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėjas ir partneris (jeigu yra) įsipareigoja užtikrinti investicijų tęstinumą 5 metus po projekto finansavimo pabaigos Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka (jeigu taikoma).

41. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

42. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė ir turi būti ne vėlesnė kaip 3 mėnesiai nuo siūlymo teikti paraišką pateikimo dienos. Valstybės projektų sąrašas skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašė nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima įgyvendinančioji institucija suderinusi su Ministerija.

43. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

44. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

45. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

46. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo paraiškos užregistravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos.

47. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, taip pat Ministeriją ir vadovaujančiąją instituciją raštu,

vadovaujantis Projektų taisyklių 9 punktu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per SFMIS2014), nurodyma termino pratęsimo priežastis.

48. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

49. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

50. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

51. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

52. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

53. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

54. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

54.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

54.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

55. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

56. Projekto vykdytojas privalo teikti dokumentus, reikalingus pirkimų priežiūrai atlikti, ir derinti juos atsižvelgiant į 2014 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“ patvirtintą Projektų viešųjų pirkimų patikros tvarkos aprašą pareiškėjams ir projektų vykdytojams, skelbiamą įgyvendinančiosios institucijos svetainėje www.apva.lt.

57. Projekto vykdytojas rengia išlaidų pagrindimo dokumentus, teikiamus su mokėjimo prašymais, atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“ patvirtintą Mokėjimo prašymų teikimo aprašą, skelbiamą įgyvendinančiosios institucijos svetainėje www.apva.lt. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais ir turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

58. Įgyvendinant projektus žalieji viešieji pirkimai turi būti vykdomi perkant prekes ir paslaugas, susijusias su projekto administravimu. Projekto vykdytojo iniciatyva ir kiti viešieji pirkimai gali būti kaip žalieji viešieji pirkimai, vadovaujantis Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos

perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

59. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka.

60. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtu finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

61. Vadovaujantis Projektų taisyklių 219-227 punktuose nustatyta tvarka, projekto sutartyje gali būti numatytas avansas, kurio suma negali viršyti 30 procentų projektui įgyvendinti skirtos projekto finansavimo lėšų sumos.

62. Jei projekto veikla nepradėta įgyvendinti per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

63. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

64. Projektų užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 27 skirsnyje.

65. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų taisyklių 42 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

66. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

67. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
